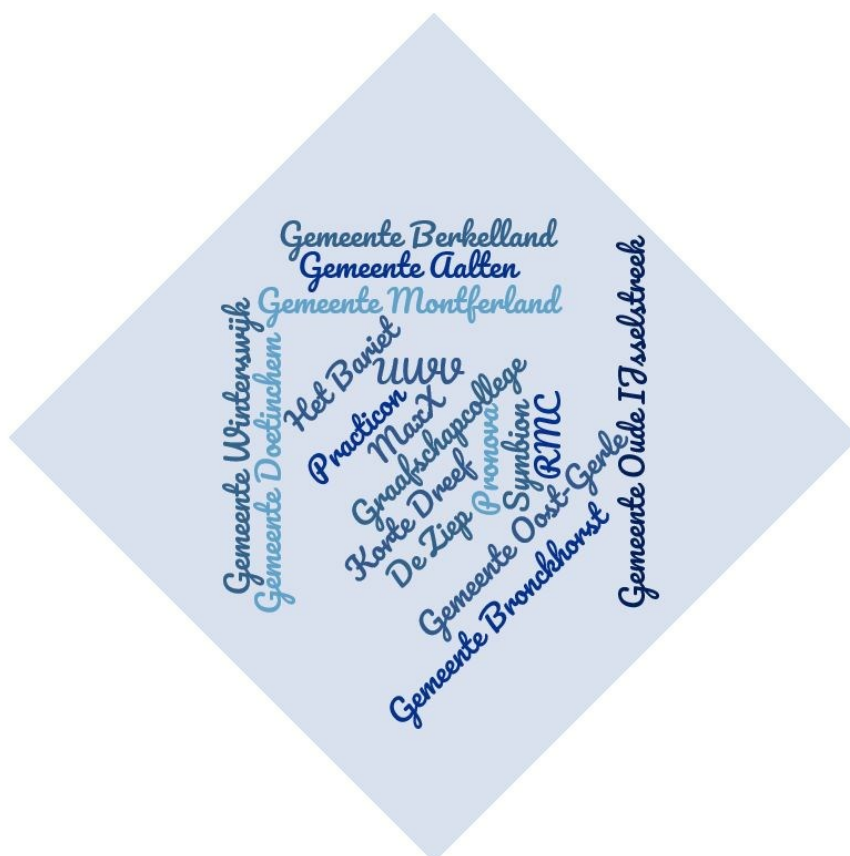

ACTIEPLAN

ACHTERHOEKSE JONGEREN NAAR WERK, SCHOOL OF BETEKENISVOLLE DAGINVULLING

2018-2020

Inhoudsopgave

Voorwoord en inleiding	3
Jongeren in beeld	4
Aantallen.....	4
Bankzitters.....	5
Leerlingen praktijkonderwijs en voortgezet speciaal onderwijs	5
Wat willen we bereiken?	6
Aanleiding en probleemstelling	6
Uitdagend doel.....	6
Context	7
Actieplan 2018-2020.....	8
Het in beeld houden van jongeren.....	8
Ondersteuning van jongeren met een arbeidsbeperking	8
Inkomensondersteuning tijdens studie.....	9
Matchen op werk.....	10
Ontwikkeling instrumentarium en ondersteuningsmogelijkheden.....	11
Informatie en voorlichting.....	12
Uitvoering.....	13
Organisatie	13
Benodigde middelen	13
Monitoring en evaluatie.....	15
Vervolgstappen	16
Bijlage 1 Meetindicatoren.....	17
Bijlage 2 Definitielijst	18

Voorwoord en inleiding

De arbeidsmarkt staat er goed voor, de economie blijft groeien. Daarnaast blijkt uit cijfers van het CBS dat het percentage jongeren dat niet werkt of geen opleiding volgt, in Nederland het laagst is van alle EU landen. Goed nieuws, zo op het eerste gezicht.

Toch blijft het voor een groep jongeren in een kwetsbare positie niet gemakkelijk om de weg naar werk of naar school te vinden. Daar zijn verschillende redenen voor. Zo zijn er jongeren die door verschillende belemmeringen voor langere tijd niet in staat zijn om op de arbeidsmarkt te participeren. Ook zijn er jongeren die moeite hebben om een startkwalificatie te behalen.

Uit de praktijk blijkt ook dat inclusief werkgeverschap nog niet de standaard is. De wil is er, maar een groot deel van de werkgevers moet er nog van worden overtuigd dat ook jongeren die extra ondersteuning nodig hebben, van grote waarde kunnen zijn voor hun bedrijf of organisatie.

Gezien deze constatering blijft het belangrijk om deze jongeren in een kwetsbare positie op weg te helpen. Hier zijn we in de Achterhoek al jaren hard mee bezig. Dit doen we vanuit een grote betrokkenheid, waarbij de goede samenwerking tussen de onderwijsinstellingen, gemeenten en UWV bijzonder genoemd mag worden.

Dit plan is een volgende bouwsteen in deze samenwerking. We gaan met veel enthousiasme samen aan de slag om ook de jongeren in een kwetsbare positie een goede toekomst te geven, een toekomst waar zowel de jongeren zelf als de Achterhoekse samenleving de vruchten van gaan plukken.

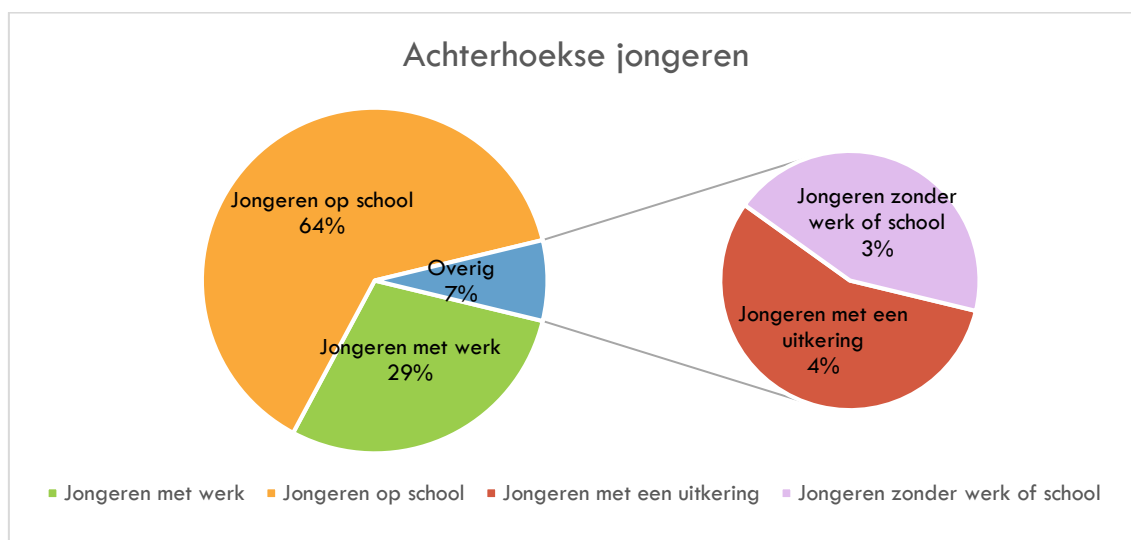
Jongeren in beeld

In de regio Achterhoek wordt al jaren geïnvesteerd in de ondersteuning van jongeren in een kwetsbare positie. Uitgangspunt is daarbij altijd: school gaat voor werk en werk gaat voor een uitkering. Voor sommige jongeren is een (vervolg)opleiding echter niet meer haalbaar, vanwege het niveau of door persoonlijke omstandigheden. In die situaties ondersteunen we jongeren bij het vinden en behouden van een betaalde baan.

Aantallen

Wanneer we het in de regio Achterhoek hebben over de begeleiding van jongeren naar werk, gaat het om jongeren in de leeftijd van 16 tot 27 jaar. In de Achterhoekse gemeenten gaat het om 38.000 jongeren in deze leeftijdscategorie¹. Gelukkig heeft het merendeel van deze jongeren geen ondersteuning naar werk nodig. Circa 24.000 jongeren volgen een opleiding (64%) en circa 11.000 jongeren (29%) zijn aan het werk. Van de groep jongeren die niet naar school gaan of niet aan het werk zijn, ontvangen ongeveer 1.600 jongeren (4%) een uitkering. Zij ontvangen een uitkering op basis van de Wajong, WW of Participatiewet en zijn in beeld bij UWV en gemeenten.

Ongeveer 1.250 jongeren (rond 3%) in de regio Achterhoek volgen geen opleiding én zijn niet aan het werk én ontvangen geen uitkering. Een deel van deze jongeren woont in een instelling en/of neemt deel aan dagbesteding via de WMO of WLZ.

¹ Bron: Plan van aanpak 'Achterhoekse jongeren in beeld'

Bankzitters

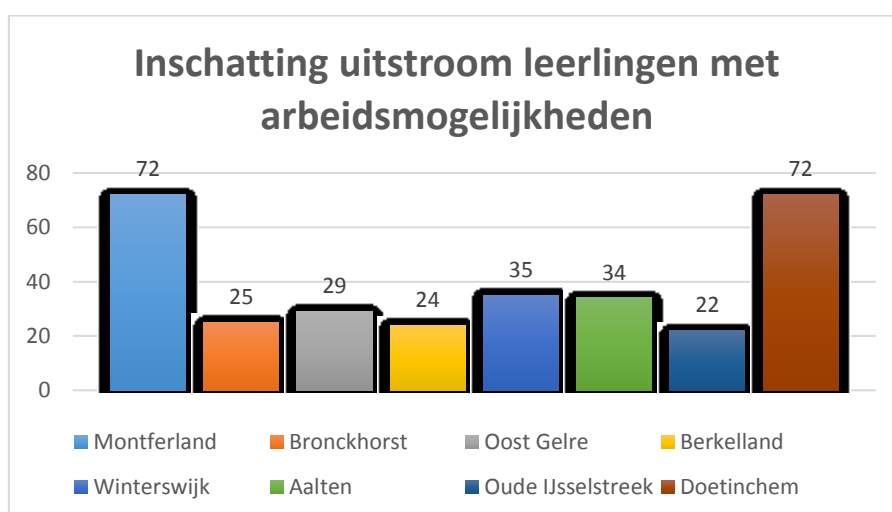
Jongeren zonder startkwalificatie, die niet staan ingeschreven op school, geen werk hebben en geen uitkering worden ook wel 'bankzitters' genoemd. Volgens informatie van het CBS is onder hen in de regio Achterhoek een 'harde kern' van 450 jongeren zonder recent arbeidsverleden, zonder startkwalificatie, die ook niet recent onderwijs hebben gevolgd, geen partner/gezin hebben, geen institutioneel huishouden voeren en geen jeugdzorg ontvangen. De verwachting is dat een aanzienlijk deel van met name deze harde kern bankzitters de komende jaren alsnog in beeld komen bij sociale diensten, UWV of hulpverlenende instanties.

Om escalatie of opstapeling van eventuele problematiek te voorkomen is regionaal de wens uitgesproken om deze jongeren op persoonsniveau in beeld te brengen. Van een deel van deze jongeren zijn al gegevens bekend bij het RMC. Bovendien maakt een recente wetswijziging het mogelijk dat gemeentelijke sociale diensten beschikking krijgen over de persoonsgegevens van de 'bankzitters' tussen 23 en 27 jaar. Als voorloper krijgt de gemeente Doetinchem in 2018 de beschikking over deze gegevens. In de loop van 2019 krijgen de andere gemeenten in de Achterhoek deze gegevens ook.

Leerlingen praktijkonderwijs en voortgezet speciaal onderwijs

Sinds de invoering van de Participatiewet en de beperking van de toegang tot de Wajong begin 2015 krijgen gemeentelijke sociale diensten te maken met een toegenomen instroom van jongeren vanuit het praktijkonderwijs (pro) en het voortgezet speciaal onderwijs (vso). Het merendeel van de pro-leerlingen heeft een uitstroomprofiel gericht op werk en ook vanuit het VSO heeft ongeveer een kwart van de leerlingen voldoende arbeidsmogelijkheden om aan de slag te gaan op een betaalde baan.

Over de schooljaren 2015-2016 en 2016-2017 gaat het om ten minste 300 à 350 leerlingen in de regio Achterhoek.

Wat willen we bereiken?

Aanleiding en probleemstelling

Begin dit jaar is de nieuwe visie Sociaal Domein vastgesteld. De kernboodschap is dat iedereen meedoet en zijn steentje bijdraagt, naar eigen kunnen. Iedere is de moeite waard en hoort erbij. Eén van de maatschappelijke doelen is dat jeugdigen in een veilige en vertrouwde omgeving opgroeien en zich maximaal kunnen ontwikkelen, zodat zij opgroeien tot zelfredzame mensen. Daarnaast willen de Achterhoekse gemeenten de komende jaren de focus leggen op de kanteling naar preventie. Dit actieplan levert een belangrijke bijdrage aan deze doelstellingen.

Binnen de Achterhoek gebeurt er al veel om jongeren in beeld te krijgen en waar nodig te ondersteunen om aan werk te komen. Het ondersteuningsaanbod is soms nog versnipperd georganiseerd. Ook weten we niet altijd van elkaar waar we mee bezig zijn of dat we elkaar kunnen versterken. Naar aanleiding van bespreking van de notitie 'Jongeren aan het werk in de Achterhoek' in het wethoudersoverleg werk en inkomen van 3 juli 2017 is door de wethouders werk en inkomen en het UWV de wens uitgesproken te willen toewerken naar een structurele inbedding van de ondersteuning aan jongeren. Met dit plan willen we de Achterhoekse aanpak versterken, borgen en verduurzamen: 'Samenwerken om elkaar te versterken'.

Uitdagend doel

In de regio Achterhoek wordt al jaren geïnvesteerd in de toekomst van jongeren, ook als het gaat om de begeleiding naar en tijdens betaald werk. Dit doen we in toenemende mate in goede samenwerking tussen bedrijfsleven, onderwijs (mbo, pro, VSO), RMC, UWV en gemeenten. De wil en bereidheid tot samenwerken is groot. De komende jaren willen we een extra tandje bijzetten om uiteindelijk het volgende uitdagende doel te realiseren:

In 2020 gaan alle Achterhoekse jongeren tussen de 16 en 27 jaar naar school, hebben werk of een betekenisvolle daginvulling

De focus van dit plan ligt op de begeleiding van de jongeren naar werk of terug naar school. Dat neemt niet weg dat alle leefgebieden van een jongere in ogenschouw worden genomen om het juiste traject te bepalen. Als een stap richting werk of terug naar school (nog) niet mogelijk is, is betekenisvolle daginvulling in dit geval een geschikt alternatief. Deze daginvulling kan zowel individueel als groepsgewijs plaatsvinden.

Context

Er gebeurt al veel op het vlak van het helpen van jongeren naar werk, terug naar school of naar een zinvolle daginvulling. Belangrijk is dat dit actieplan verbinding heeft met alle bestaande initiatieven.

Ten eerste zetten we onze samenwerking voort op basis van de samenwerkingsafspraken die al zijn gemaakt:

- De Achterhoekse gemeenten hebben met elkaar afgesproken dat het beleid en de instrumenten die worden ingezet om inwoners vanuit de Participatiewet naar werk te begeleiden, regionaal geharmoniseerd zijn. Dit geldt ook voor de ondersteuning van *jongeren* met een uitkering. Voor zover mogelijk stemmen de gemeenten het instrumentarium af op de (landelijke) instrumenten die het UWV inzet vanuit de Wajong of WW.
- Bij de bemiddeling van jongeren naar leerwerkplekken en reguliere werkplekken speelt het Werkgeversservicepunt Achterhoek (WSPA) vanzelfsprekend een belangrijke rol. De accountmanagers van het WSPA zetten zich in voor zowel jongeren met als zonder uitkering. Deze inzet wordt gecontinueerd.
- De samenwerking tussen praktijkscholen, vso-scholen, gemeenten en UWV is sinds 2015 geïntensiveerd. Er zijn regionale samenwerkingsafspraken gemaakt om te zorgen dat Pro- en vso-leerlingen vroegtijdig in beeld zijn bij de gemeenten en UWV, er sprake is van warme overdracht tussen school en gemeente en UWV en eventuele ondersteuning op tijd (regelmatig al tijdens de opleiding) wordt ingezet. RMC voert de monitoring uit van pro- en vso-jongeren tot 23 jaar.

Daarnaast is vanuit RMC² de uitvoering van het plan van aanpak 'Achterhoekse jongeren in beeld' (mei 2017) van start gegaan. Dit plan heeft o.a. tot doel bankzittende jongeren in de Achterhoek op persoonsniveau in beeld te brengen en regionale afspraken te maken over de ondersteuning van deze jongeren naar school en werk. Tevens is in het jaarplan 2018 Sociaal Domein Achterhoek als actie opgenomen om kwetsbare jongeren die niet op school zitten, niet werken en geen uitkering ontvangen ondersteuning te bieden richting school en werk.

Naast deze al bestaande samenwerkingsafspraken en projecten zijn er tal van regionale en lokale initiatieven die gericht zijn op de begeleiding van jongeren naar betaald werk. Daarmee zijn we er nog niet. Er liggen nog genoeg uitdagingen om de aanpak ten aanzien van jongeren te verbeteren. Met dit actieplan willen we meer focus aanbrengen op alle bestaande initiatieven én aanvullende maatregelen uitvoeren. In het volgende hoofdstuk laten we zien welke dit zijn.

² Er moet hierbij wel rekening worden gehouden dat de gemeente Doesburg wel valt onder de RMC-regio, maar niet onder de arbeidsmarktregio Achterhoek.

Actieplan 2018-2020

In de twee interactieve bijeenkomsten met betrokken partijen zijn de volgende acties geformuleerd waarmee we de komende tijd aan de slag gaan.

Het in beeld houden van jongeren

Jongeren in de Achterhoek tussen de 16-27 jaar zijn in beeld bij gemeenten en onderwijs

De wettelijk taak van het RMC is om jongeren tussen de 18 en 23 jaar die niet op school zitten en nog geen startkwalificatie hebben te monitoren. Om alle jongeren (tussen 16 en 27 jaar) goed in beeld te houden is daarnaast samenwerking nodig in het brede sociale domein binnen gemeenten (WMO, Jeugd, Participatie), UWV en onderwijs (pro, vso en mbo/Entree). Zeker bij momenten waarbij een jongere een overstap maakt naar een andere onderwijsinstelling, een stap wil maken naar werk of een uitkering aanvraagt, is het van belang dat warme overdracht tussen betrokken organisaties plaatsvindt, zodat een jongere niet tussen wal en schip terecht komt. Daarnaast willen we een beter beeld krijgen van de route van jongeren van school naar werk. Welke weg legt een jongere af en met welke obstakels krijgt een jongere te maken, zijn vragen die met behulp van klantreizen helder worden. Bij het in beeld krijgen van deze klantreizen kunnen we gebruik maken van eerder ontwikkeld materiaal in den lande.

Actie 1: Het versterken van de communicatielijnen tussen de diverse betrokken organisaties. Hiervoor willen we een sociale kaart opstellen waarbij we o.a. de namen van contactpersonen uitwisselen van MBO-instellingen, gemeenten (sociale diensten en sociale teams) en RMC.

Actie 2: Het in beeld brengen van jongeren 18+ met een startkwalificatie. Zij kunnen ook een loopbaanvraag hebben waar hulp en ondersteuning bij nodig is.

Actie 3: Uitwisseling met Leerplicht over leerlingen die een vrijstelling hebben, thuiszitten of absoluut verzuim vertonen. Op basis hiervan bepalen welke ondersteuning nodig is.

Actie 4: Het uitschrijven van klantreizen. Hiermee krijgen we inzicht in de overdrachtsmomenten en de wijze van informatievoorziening en afstemming tussen scholen en gemeenten/sociale diensten. Deze klantreizen kunnen tevens worden gebruikt voor ontwikkeling van instrumentarium en dienstverlening, en voor communicatie- en trainingsdoeleinden.

Ondersteuning van jongeren met een arbeidsbeperking

Jongeren in de Achterhoek tussen de 16-27 jaar met een arbeidsbeperking krijgen de noodzakelijke ondersteuning bij het vinden en behouden van werk

Voor jongeren vanuit het pro- en vso- onderwijs zijn er binnen de Participatiewet tal van ondersteuningsmogelijkheden om een jongere naar betaald werk te helpen. Er is op dit

moment nog te weinig aandacht voor mbo leerlingen met een arbeidsbeperking. Ook voor deze jongeren is het van belang dat ze de juiste ondersteuning krijgen. Het is nodig dat stages voor deze mbo-ers op maat worden aangepast. Samenwerking tussen onderwijs en sociale diensten is hiervoor nodig. De structuur en samenwerking die al bestaat tussen vso en sociale diensten kan hierbij als voorbeeld dienen.

Een andere doelgroep die extra aandacht vraagt is de groep jongeren die zeer moeilijk lerend is én te kampen heeft met gedragsproblemen. Deze leerlingen vanuit het voortgezet speciaal onderwijs zijn aan het einde van hun schoolperiode niet klaar voor werk. Van belang is dat deze jongeren de tijd krijgen om stabiel te worden en de nodige begeleiding krijgen op de werkplek. Dit kan plaatsvinden in een beschermde werkomgeving/ATC. Het inzetten van jobcoaches en arbeidsdeskundigen tijdens de onderwijsperiode kan de jongere meer voorbereiden op het traject naar werk. Tevens worden de mogelijkheden op het gebied van beschut werk hierin meegenomen.

Actie 5: Het ontwikkelen en implementeren van een Achterhoekse oplossing voor mbo-ers met een arbeidsbeperking. Het doel is een soepele overgang van school naar werk voor deze mbo-ers te realiseren. Bij het ontwikkelen van deze soepele overgang maken we gebruik van de ervaringen met pro/vso leerlingen.

Actie 6: Het ontwikkelen en inrichten van een schakeltraject voor vso-jongeren (met speciale aandacht voor zeer moeilijk lerende jongeren mét gedragsproblemen) in samenwerking met sociale werkvoorziening, gemeenten en vso-scholen. Onderdeel van deze actie is het ontwikkelen van een financieringsconstructie waarbij gebruik wordt gemaakt van beschikbare middelen vanuit gemeenten en onderwijs.

Inkomensondersteuning tijdens studie

Jongeren in de Achterhoek die geen recht (meer) hebben op studiefinanciering kunnen gebruik maken van een regeling die inkomensondersteuning biedt tijdens hun studie

Sommige jongeren ouder dan 21 jaar volgen geen opleiding omdat ze dan geen recht meer hebben op een bijstandsuitkering, maar gebruik dienen te maken van studiefinanciering. De inkomsten zijn lager in vergelijking met een bijstandsuitkering. Sommige gemeenten vullen dit verschil aan, andere niet.

De kenmerken van deze doelgroep zijn:

- Het gaat om de groep jongeren die noodzakelijk uitwonend zijn, bijvoorbeeld jongeren die door een vervelende thuissituatie niet meer bij hun ouders wonen.
- Het gaat om de volgende jongeren (mbo jongeren hebben hierbij het grootste aandeel):
 - o Jongeren tussen 18-21 jaar. Deze jongeren hebben te maken met kosten op het gebied van schoolgeld en boeken/leermiddelen.
 - o Jongeren ouder dan 21 jaar. Zij hebben naast bovenstaande kosten ook te maken met het verschil tussen de bijstandsuitkering en studiefinanciering, wat nadelig voor hen uitpakt.

- Jongeren die Vavo volgen (>18 jaar). Zij hebben geen recht op studiefinanciering. Ze krijgen een tegemoetkoming in studiekosten (voor boeken en leermiddelen)

Onderzoek is nodig om vast te stellen of regionale afspraken wenselijk en haalbaar zijn. Hiervoor is het noodzakelijk dat we inzicht krijgen in de huidige situatie: wat gebeurt er al op dit gebied en welke good practices zijn te vinden? Daarnaast dienen de criteria met betrekking tot de doelgroep uitgewerkt te worden. Welke argumenten zijn er om voor deze specifieke groep een speciale regeling te ontwikkelen? Mocht een gezamenlijke regeling niet haalbaar zijn, dan kan als alternatief een label voor deze jongeren ontwikkeld worden, waarmee deze jongeren recht kunnen krijgen op ondersteuning vanuit hun gemeente.

Actie 7: Onderzoeken of het maken van regionale afspraken voor inkomensondersteuning tijdens studie wenselijk en haalbaar is. Indien het inderdaad wenselijk en haalbaar is, worden gezamenlijke afspraken gemaakt in de vorm van een gezamenlijke regeling of speciaal label.

Matchen op werk

Er is inzicht in de actuele vraag naar werk en het actuele aanbod van arbeidsfitte jongeren, waardoor een succesvolle match mogelijk wordt gemaakt.

Op dit moment is er sprake van een steeds krappere wordende arbeidsmarkt, zeker binnen specifieke branches (ICT, techniek, bouw, logistiek en zorg) is er grote behoefte aan personeel. Dit biedt kansen voor jongeren in de Achterhoek. Om de vraag en het aanbod snel en effectief op elkaar aan te sluiten willen we daarom matchtafels organiseren voor de leerling die nog geen plek heeft gevonden binnen de bestaande infrastructures. Zowel in Achterhoek Oost als in Achterhoek West willen we 2 à 3 maal per jaar een matchtafel organiseren, waar accountmanagers WSPA en scholen (pro, vso en mbo/Entree) aan deelnemen. Daarnaast is het nodig dat lokale werkgevers worden benaderd en verleid om voor deze jongeren stageplekken en werkplekken te bieden. Welke marktkansen en baanmogelijkheden zijn er voor de jongeren? Hiervoor is ook inzicht nodig in de vraag en behoeften van werkgevers. Voor werkgevers die bereid zijn een jongere een dienstverband te geven, bieden we een werkgeversarrangement op maat aan, bijvoorbeeld in de vorm van scholing en jobcoaching. Op deze manier ontzorgen we de werkgever en vergroten we de mogelijkheden van een duurzame match.

Actie 8: Het organiseren van matchtafels in Achterhoek West en Achterhoek Oost voor leerlingen die nog geen plek hebben gevonden binnen de bestaande infrastructures. Het WSPA draagt zorg voor de organisatie van deze matchtafels.

Actie 9: In aanvulling op het bestaande marktwerkingsplan van het WSPA zetten we gerichte marktwerkingsacties in ten behoeve van de doelgroep jongeren. Het doel hierbij is dat WSPA in samenwerking met scholen de werkgevers in de regio warm maken voor de doelgroep. Werkgevers die bereid zijn jongeren een dienstbetrekking te geven, bieden we een werkgeversarrangement aan.

Ontwikkeling instrumentarium en ondersteuningsmogelijkheden

Voor jongeren in de Achterhoek tussen de 16-27 jaar is een breed aanbod aan instrumentarium en ondersteuningsmogelijkheden aanwezig op het vlak van onderwijs, werk en zinvolle daginvulling.

Binnen de huidige infrastructuur (onderwijs en gemeenten) zijn er tal van ondersteuningsmogelijkheden en instrumenten beschikbaar voor de jongerendoelgroep. Het idee heerst dat er tussen de gemeenten in de Achterhoek verschillen bestaan in de ondersteuningsmogelijkheden die deze gemeenten bieden aan jongeren. De vraag is hoe groot deze verschillen zijn en of het wenselijk is om geharmoniseerd beleid te ontwikkelen.

Voorop staat dat alle jongeren die zich melden ondersteuning kunnen krijgen. Hierbij gaat het niet alleen om jongeren die opgenomen zijn in het doelgroepregister. Ook dient er aandacht te zijn voor jongeren die niet in staat zijn het wettelijk minimumloon te verdienen, maar op basis van wettelijke criteria niet in het doelgroepregister zijn opgenomen. Ook deze jongeren hebben ondersteuning nodig. Deze jongeren kunnen kampen met verschillende problematieken, zoals psychische en sociaal-emotionele problemen, een moeilijke thuissituatie, etc.

Voor de (kwetsbare) groep jongeren met een begeleidingsbehoefte is het wenselijk dat de jobcoaching/trajectbegeleiding die op school wordt gegeven tijdens werkstages soepel overgaan naar jobcoaching op een werkplek. Samenwerking tussen onderwijs en gemeenten/sociale diensten is op dit gebied nodig. Dit kan bijvoorbeeld door een periode (tijdens de schoolperiode) samen op te trekken, waarbij de jobcoach vanuit de gemeente/sociale dienst samen optrekt met de jobcoach/trajectbegeleider vanuit de onderwijsinstelling. Warme overdracht kan hierdoor plaatsvinden.

In deze context is het interessant te vermelden dat het Graafschapcollege deelnemer is aan de landelijke pilot 'De Transitieroute'. Het ontwikkelen van nieuwe effectieve methodieken gericht op de route van mbo jongeren met een arbeidsbeperking van school naar werk staat binnen dit project centraal.

Een kwetsbare groep die ook speciale aandacht vraagt is de groep jonge analfabete statushouders. Deze jongeren kunnen door hun taalproblemen geen gebruik maken van Entree-onderwijs. Een voortraject is noodzakelijk waarin gestart wordt met taallessen in hun eigen taal, waarna geleidelijk een overgang plaatsvindt naar lessen in de Nederlandse taal. Dit traject dient gecombineerd te worden met een traject naar werk (bijvoorbeeld binnen de Werkacademie Laborijn of Entree Werkt).

Actie 10: Inzicht krijgen in verschillen tussen ondersteuningsmogelijkheden gemeenten en onderzoeken of harmonisering wenselijk is. Waar harmonisering inderdaad wenselijk is, wordt dit uitgevoerd.

Actie 11: Het in regionaal verband ontwikkelen en implementeren van een geleidelijke overgang jobcoaching van school naar werk. Hierbij maken we gebruik van de opgedane ervaringen binnen het voortgezet speciaal onderwijs.

Actie 12: Het ontwikkelen en inrichten van een voortraject voor jonge analfabete statushouders.

Informatie en voorlichting

Leerlingen/ouders, werkgevers en uitvoerende medewerkers zijn op de hoogte van alle instrumenten en ondersteuningsmogelijkheden die beschikbaar zijn voor de doelgroep.

De vraag is of jongeren en hun ouders voldoende op de hoogte zijn van alle instrumenten en ondersteuningsmogelijkheden die binnen onderwijs en gemeenten beschikbaar zijn. Met goede voorlichting en informatie over deze mogelijkheden wordt voorkomen dat jongeren een verkeerde keuze maken en wordt uitval voorkomen. Zo willen we o.a. voorlichting ontwikkelen voor 17-jarigen op school en hun ouders over thema's die gaan spelen zodra een jongeren 18 wordt.

Om de complexe informatie toegankelijk te maken moeten we niet streven dat iedereen alles weet, maar dat er steunpunten / consultatiepunten worden ingericht met ter zake deskundige mensen van UWV, Sociale Diensten en onderwijs.

Daarnaast is het ook aan de vraagzijde van belang dat werkgevers goed geïnformeerd worden over de mogelijkheden en voordelen die het hen biedt om jongeren een werkplek te bieden. We willen hier samen een communicatiecampagne voor ontwikkelen.

Het idee is jongeren met interesse in en kennis over sociale media en andere vormen van communicatie te betrekken bij de ontwikkeling van deze communicatiecampagne. Van belang is dat de wijze van communicatie aansluit bij de doelgroep.

Tot slot dienen uitvoerende medewerkers van alle betrokken organisaties op de hoogte gebracht te worden van alle beschikbare instrumenten en ondersteuningsmogelijkheden.

Actie 13: Het ontwikkelen en uitvoeren van een communicatie- en voorlichtingscampagne gericht op jongeren en hun ouders, op werkgevers (zowel privaat als publiek/overheid) in de Achterhoek en op uitvoerende medewerkers van betrokken organisaties.

Uitvoering

Dit plan behelst een periode van 2018 tot en met 2020. Gedurende deze periode gaan we aan de slag met het uitvoeren van de acties.

Organisatie

Voor een goede sturing op en monitoring van de uit te voeren acties, stellen we volgende organisatie voor:

- Bestuurlijke stuurgroep (vanuit Werk en inkomen, Onderwijs en Sociaal Domein)
- Ambtelijke stuurgroep bestaande uit:
 - Regiomanager UWV
 - Twee managers Werk en inkomen
 - Twee managers Sociaal Domein (waaronder portefeuille onderwijs/RMC)
 - Vier managers Onderwijs (pro/mbo/vso cluster 3/vso cluster 4)
- Aanjager: nog in te vullen
- Ondersteuning: invulling door een jongere
- Werkgroepen: per werkgroep een trekker, werkgroepleden zijn eigen mensen beschikbaar gesteld door deelnemende organisaties. Per werkgroep wordt een werkplan gemaakt, waarin o.a. helder wordt gemaakt wanneer specifieke besluiten genomen dienen te worden en welke gevolgen dit heeft voor de uitvoering van betrokken partijen.
- Klankbordgroep jongeren: Om te toetsen of we met de goede dingen bezig zijn en de dingen goed doen, vragen we een vertegenwoordiging van jongeren deel te nemen aan een klankbordgroep. Deze klankbordgroep kunnen we vragen om input bij het uitwerken van de acties en om resultaten mee te bespreken en te toetsen.

Benodigde middelen

Binnen dit actieplan werken we volgens het principe dat zoveel mogelijk gebruik wordt gemaakt van de inzet van bestaande middelen en mensen uit de deelnemende organisaties. We sluiten zoveel mogelijk aan bij bestaande initiatieven, werkafspraken en overleggen om de aanpak zo efficiënt mogelijk te houden.

Voor een goed en gedegen uitvoering van het plan, is in ieder geval voor de komende 3 jaar ondersteuning nodig. Met deze extra ondersteuning, o.a. door inzet van een aanjager, krijgen we focus op het realiseren van de acties en de resultaten. Daarnaast vragen we middelen ten behoeve van werkgeversarrangementen en voor het uitvoeren van een communicatiecampagne.

Vanuit het principe van een gezamenlijke verantwoordelijkheden vragen we aan alle betrokken organisaties om een financiële bijdrage. De gevraagde middelen voor een periode van 3 jaar zijn:

Wat	Nodig	Totaal
Aanjager	0,5 fte gedurende 3 jaar	106.000
Ondersteuning	0,8 fte gedurende 3 jaar	60.000
Werkgeversarrangement		50.000
Communicatiecampagne		30.000
Totaal		246.000

De bijdrage in de kosten door betrokken partijen is als volgt verdeeld:

Deelnemende organisaties	Verdeling	2018/2019*	2019/2020	2020/2021
Doetinchem	€ 31.492	€ 10.497	€ 10.497	€ 10.497
Aalten	€ 14.799	€ 4.933	€ 4.933	€ 4.933
Berkelland	€ 24.171	€ 8.057	€ 8.057	€ 8.057
Bronckhorst	€ 20.093	€ 6.698	€ 6.698	€ 6.698
Oude IJsselstreek	€ 21.696	€ 7.232	€ 7.232	€ 7.232
Oost Gelre	€ 16.286	€ 5.429	€ 5.429	€ 5.429
Winterswijk	€ 15.920	€ 5.307	€ 5.307	€ 5.307
Montferland	€ 19.544	€ 6.515	€ 6.515	€ 6.515
Subtotaal	€ 164.000	€ 54.667	€ 54.667	€ 54.667
UWV	€ 30.000	€ 10.000	€ 10.000	€ 10.000
Graafschapcollege	€ 43.551	€ 14.517	€ 14.517	€ 14.517
Het Bariet (vso)	€ 620	€ 207	€ 207	€ 207
Pronova Praktijkonderwijs (pro)	€ 1.172	€ 391	€ 391	€ 391
VSO De Korte Dreef	€ 1.360	€ 453	€ 453	€ 453
De Ziep (vso)	€ 814	€ 271	€ 271	€ 271
MaxX Onderwijs (pro)	€ 1.144	€ 381	€ 381	€ 381
Symbion (pro)	€ 1.212	€ 404	€ 404	€ 404
Prakticon (pro)	€ 2.128	€ 709	€ 709	€ 709
Subtotaal	€ 82.000	€ 27.333	€ 27.333	€ 27.333
Totaal	€ 246.000	€ 82.000	€ 82.000	€ 82.000

*Start is de tweede helft 2018 en loopt door tot en met eerste helft 2021

Als verdeelsleutel hebben we het uitgangspunt genomen dat gemeenten 2/3 deel van het totaalbedrag op zich nemen. De gemeentelijke verdeling is op basis van inwonertal. UWV en Onderwijs nemen gezamenlijk 1/3 deel van het totaalbedrag op zich. Met betrekking tot de verdeling tussen UWV en Onderwijs zijn we uitgegaan van het gegeven dat de doelgroep UWV binnen dit plan vooral (een deel van de) Wajongers betreft, en niet zozeer betrekking heeft op de WW-doelgroep. De verdeling over de onderwijsinstellingen is op grond van praktische overwegingen aan de hand van leerlingenaantallen bepaald. We hebben hiermee getracht een voor alle partijen acceptabele verdeling te realiseren.

Monitoring en evaluatie

Om de stand van zaken met betrekking tot de uit te voeren acties en het behalen van het uiteindelijke doel te monitoren, stellen we elk jaar een schriftelijke evaluatie op.

Om de effecten te kunnen monitoren is in bijlage 1 een lijst met indicatoren opgenomen (nulmeting). Gedurende de uitvoering van dit plan geven we op basis van deze indicatoren per jaar een overzicht van de actuele stand van zaken. Deze wordt onderdeel van de jaarlijkse evaluatie.

We organiseren halfjaarlijks een bijeenkomst met alle deelnemende partijen om de voortgang te bespreken en elkaar te informeren over de acties. Uiteindelijk is het de bedoeling dat we de opgedane ervaringen, samenwerkingsafspraken en nieuwe werkwijzen in onze organisaties een structurele plek geven.

Risico's

Tijdens de uitvoering van dit plan houden we rekening met de volgende risico's. Per risico wordt aangegeven welke beheersmaatregel wordt genomen

Risico	Beheersmaatregel
Doordat veel partijen meedoen aan dit plan en dit plan een combinatie is van bestaande en nieuwe initiatieven, bestaat het risico van dubbelingen in de uitvoering en in de financiering.	De aanjager krijgt de opdracht mee om scherp te sturen op een efficiënte uitvoering en zoveel mogelijk aan te sluiten en gebruik te maken van bestaande initiatieven en overleggen. Hierbij wordt ook rekening gehouden met de 'couleur locale' van de individuele gemeenten.
De focus van dit plan moet liggen op toeleiding naar werk of naar school. De acties die in het plan zijn opgesomd, zijn allemaal toe te leiden naar het streven om alle jongeren naar werk of school te leiden. Daarbij moeten we niet uit het oog verliezen dat sommige jongeren ook (alleen) op zorg aangewezen zijn. Daar waar zorg nodig is dient een goede doorverwijzing plaats te vinden. Dit is echter niet de primaire focus van dit regioplan.	De aanjager bewaakt de afbakening van het regioplan. De verbinding tussen school en zorgondersteuning en/of zinvolle daginvulling is opgenomen in het jaarplan 2018 van het Managersoverleg sociaal domein in het project Thuiszitters in beeld.
Onduidelijkheid in rolverdeling en afbakening in de uitvoering	Om de rolverdeling en afbakening in de uitvoering scherp te krijgen, wordt per thema een werkgroep ingericht, waarin rollen en taken worden beschreven. Daarnaast maakt elke werkgroep een concreet werkplan waarin de afbakening in de uitvoering helder wordt gemaakt.

Vervolgstappen

Het conceptplan dient besproken te worden in de volgende gremia om de noodzakelijke besluitvorming, inclusief de benodigde financiering, rond te krijgen:

- Regionaal managementoverleg Werk en Inkomen incl. onderwijs
- Managersoverleg Sociaal Domein
- Portefeuillehouders overleg Sociaal
- Agenda- en adviescommissie RMC-overleg
- Regionaal wethoudersoverleg Werk en Inkomen

Formele besluitvorming vindt plaats door akkoord van colleges van deelnemende gemeenten en door akkoord van besturen van deelnemende onderwijsorganisaties en UWV.

Het streven is om de besluitvorming bij alle betrokken partijen (gemeenten, onderwijsinstellingen en UWV) in september rond te hebben.

Na besluitvorming wordt een bijeenkomst georganiseerd waarin o.a. de Sociale Raden en (nieuwe) gemeenteraden worden geïnformeerd over dit plan. Ministeries van SZW en OCW krijgen hier ook een uitnodiging voor.

Bijlage 1 Meetindicatoren

Soort indicator (totaal Achterhoek)	Nulmeting	Bron
Totaal aantal jongeren (15-27 jaar)	38.020	CBS (oktober 2013)
Totaal aantal jongeren (15-27 jaar) dat onderwijs volgt	23.920	CBS (oktober 2013)
Totaal aantal jongeren (15-27 jaar) dat geen onderwijs volgt, maar wel werkt	11.230	CBS (oktober 2013)
Totaal aantal jongeren (15-27 jaar) dat niet werkt, en een uitkering heeft	1.640	CBS (oktober 2013)
Totaal aantal jongeren (15-27 jaar) dat niet werkt, geen uitkering heeft, en niet ingeschreven staat als werkzoekende	1.120	CBS (oktober 2013)
Totaal aantal 'bankzitters': jongeren (15-27 jaar) zonder startkwalificatie, die niet ingeschreven staan op school, geen werk heeft en geen uitkering (van UWV of sociale dienst) ontvangt.	n.t.b.	<i>Gegevens komen ter beschikking</i>
Het percentage van het totaal aantal leerlingen (12-23 jaar) dat zonder startkwalificatie het onderwijs verlaat	1,8%	Waar staat je gemeente (2016)

Bij deze nulmeting van de indicatoren is uitgegaan van de meest actuele, beschikbare informatie van het CBS en Waar staat je gemeente. We merken op dat in samenwerking met het RMC momenteel gewerkt wordt aan een regionale actualisatie van kwantitatieve gegevens over kwetsbare jongeren in de regio Achterhoek.

Bijlage 2 Definitielijst

ATC	Arbeid Training Centrum. Het ATC begeleidt deelnemers (bovenbouw) van verschillende scholen die onder de stichting Speciaal Onderwijs Twente en Oost Gelderland vallen.
Bankzitter	Een jongere (16 t/m 26 jaar) zonder startkwalificatie, die niet staat ingeschreven op school, geen werk heeft en geen uitkering (van UWV of lokale/regionale sociale dienst) ontvangt.
Entree-opleiding	De entreeopleiding binnen het MBO is er voor jongeren zonder een diploma van een vooropleiding. Deze entreeopleiding bereidt jongeren voor op de arbeidsmarkt. Of op doorstroming naar een mbo-2-opleiding. Met de entreeopleiding kunnen leerlingen de belangrijkste vaardigheden ontwikkelen die zij nodig hebben voor een baan. De opleiding duurt 1 jaar.
Klantreis	Een klantreis (of 'customer journey') is de reis langs organisaties en diensten die een inwoner aflegt nadat hij/zij een (levens)gebeurtenis meemaakt en/ of een (hulp)vraag heeft. Klantreizen zijn in te zetten voor uiteenlopende doelgroepen, zoals inwoners met (complexe) ondersteuningsvragen. Met een klantreis krijgt men inzicht in het totaal van de ondersteuning, dus niet alleen van de eigen gemeentelijke dienstverlening.
Kwetsbare jongeren	Jongere, die uitstroomt of in het verleden is uitgestroomd uit het Praktijkonderwijs (PRO), het Voortgezet Speciaal Onderwijs (VSO), Entree of MBO2 zonder startkwalificatie en geen recht op een uitkering in het kader van de participatiewet of Wajong, die extra ondersteuning behoeft bij behalen van een startkwalificatie, doorstroom naar werk of een vorm van dagbesteding.
MBO	Middelbaar beroepsonderwijs
PRO	Praktijkonderwijs
RMC	Regionale meld- en coördinatiefunctie
Startkwalificatie	Een Havo/VWO diploma of een afgeronde opleiding op minimaal mbo 2 niveau
UWV	Uitvoeringsinstituut Werknemersverzekeringen
VAVO	Voortgezet algemeen Volwassenenonderwijs
VSO	Voortgezet speciaal onderwijs

WSPA

Werkgeversservicepunt Achterhoek

Zinvolle daginvulling

Een zinvolle of betekenisvolle daginvulling is het op een gestructureerde manier verrichten van zinvolle activiteiten ter vervanging van school en/of werk door mensen die vanwege een aandoening of beperking problemen ervaren op het gebied school, werk en andere vormen van sociale participatie. Mensen nemen deel omdat dit hen een zinvolle besteding van de dag oplevert (zingeving), ontplooiingskansen biedt (ontwikkelingsgericht) en bijdraagt aan hun herstel. Een zinvolle daginvulling kan in groepsverband worden gerealiseerd maar ook in de vorm van individuele plaatsing. Bij een zinvolle daginvulling is er geen sprake van loonvormende arbeid.